

10 ta' Diċembru, 1992

Imhalef: –

Onor. Frank G. Camilleri LL.D.

Catherine Portelli

versus

Joseph Cachia *et*

**Disprezz tal-Qorti – Res Judicata – Interess Pubbliku –
Inibizzjoni – Eżekuzzjoni Provvizorja ta' Sentenza**

L-elementi ta' l-eċċezzjoni tal-gudikat huma li s-sentenza ta' qabel kienet mogħtija f'kawża bejn l-istess persuni u fuq l-istess oġġett u għall-istess kawżali (eadem personae, eadem res, eadem causa petendi) bħala fil-kawża l-għdida, u li l-'exceptio judicati' għandha bħala fundament tagħha l-interess pubbliku, u hija ta' interpretazzjoni strettissima. F'każ ta' dubju, il-gudikant għandu jaqta' kontra dik l-eċċezzjoni.

Għar-rigward ta' l-ewwel rekwizit ta' eadem personae, m'hemmx ġudikat għal xi parti li tkun dehret fil-kawża fejn giet mogħtija dik is-sentenza, jekk dik il-parti tkun dehret fi kwalità diversa minn dik li fiha tidher fil-kawża sussegwenti.

Għar-rigward tat-tieni rekwizit, dak ċjoè ta' l-identità tal-ħaġa mitluba, hu paċifikament ammess li mhux neċessarju li l-identità tkun assoluta u materjali, iżda biżżejjed l-identità ġuridika.

Il-Qorti: -

Rat iċ-ċitazzjoni li biha l-attriċi, wara li ppremettiet permezz ta' digriet mogħti mill-Onorabbli Qorti ta' l-Āppell fit-3 ta' Diċembru 1990, giet iddikjarata proviżorjament esegwibbli sentenza ta' din il-Qorti mogħtija fil-11 ta' Ottubru, 1990 fil-kawża fl-istess ismijiet li permezz tagħha l-konvenuti, fuq talba ta' l-attriċi ġew inibiti milli jgġestixxu jew joperaw restaurant jew take-away mill-fond Flat 2, "Shangrila", Birzebbugia Square, Birzebbuġa, u

li nonostante dan, fl-20 ta' Diċembru, 1990 il-konvenuti reġġhu bdew joperaw u jgġestixxu restaurant u take-away mill-fond imsemmi u għadhom hekk joperaw sallum; talbet li l-konvenuti jew min minnhom, jgħidu għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. tiddikjara illi bl-aġir imsemmi tagħhom il-konvenuti kkommettew disprezz lejn l-awtorità ta' din il-qorti;

ii. tikkommina fuqhom dawk il-provvedimenti li jidhirlha xierqa skond il-Kodiċi ta' l-Organizzazzjoni u tal-Proċedura Ċivili;

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti illi huma ngunti għas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentata u n-nota tax-xhieda ta' l-attriċi;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti li biha eċċepew, fost affarijiet oħra, ir-“*res judicata*”;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentata u n-nota tax-xhieda tal-konvenuti;

Rat il-verbal irreġistrat fis-seduta tal-11 ta' Novembru, 1991 u li permezz tiegħu l-kawża ġiet differita għat-2 ta' Diċembru, 1991 għall-provi tal-konvenuti dwar l-imsemmija eċċezzjoni u għat-trattazzjoni dwar l-istess;

Rat il-verbal irreġistrat fis-seduta tat-2 ta' Diċembru, 1991 u li permezz tiegħu din il-kawża tħalliet għas-sentenza dwar l-imsemmija eċċezzjoni;

Rat l-atti l-oħra tal-kawża;

Ikkunsidrat:

Din is-sentenza hija limitata għal deċiżjoni dwar l-eċċezzjoni tar-“*res judicata*” imressqa mill-konvenuti. Kif jidher mill-verbal tas-seduta tat-2 ta' Diċembru, 1991, din il-kawża ġiet differita għas-sentenza fuq din l-eċċezzjoni wara li l-istess konvenuti u l-avukat tagħhom ġew imsejhin u baqgħu ma dehrux u, għalhekk, la tressqu provi u lanqas ma saret trattazzjoni in sostenn tagħha;

Fid-dikjarazzjoni tagħhom però intqal hekk:

“2. L-istess mertu ta’ din il-kawża għa għie ttrattat u deċiż f’kawża identika preċedenti fl-istess ismijiet kif jirrizulta mill-annessa kopja legali (Dokument A) tas-sentenza fl-ismijiet “Catherine Portelli versus Joseph Cachia u Pierre Cachia”, mogħtija mill-Qorti ta’ l-Appell (Sede Kummerċjali) fit-28 ta’ Jannar, 1991”;

Id-dokument immarkat ‘Dokument A’, esibit mill-konvenuti man-nota ta’ l-eċċezzjonijiet tagħhom, jikkonsisti proprju f’kopja legali ta’ l-imsemmija sentenza ta’ l-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell;

Din il-Qorti-sejra tistabilixxi l-prinċipji li huma importanti in materja;

Kif għallmet l-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fis-sentenza “Francesco Aquilina vs Joseph Gasan et”, mogħtija fil-5 ta’ Novembru, 1934 (vol. XXIX-1-1155), l-elementi ta’ l-eċċezzjoni tal-ġudikat huma li s-sentenza ta’ qabel kienet mogħtija f’kawża bejn l-istess persuni u fuq l-istess oġġett u għall-istess kawżali (“*eadem personae, eadem res, eadem causa petendi*”) bħal fil-kawża l-ġdida, u li l-“*exceptio iudicati*” għandha bħala fundament tagħha l-interess pubbliku, u hija ta’ interpretazzjoni strettissima; u f’każ ta’ dubju, il-ġudikant għandu jaqta’ kontra dik l-eċċezzjoni;

Għar-rigward tat-tieni rekwizit, dak ċjoè ta’ l-identità tal-ħaġa mitluba, hu paċifikament ammess li mhux neċessarju li l-identità tkun assoluta u materjali, iżda biżżejjed l-identità ġuridika (Kumm. “Darmanin vs Micallef”, 30 ta’ Ġunju 1953,

Vol. XXXVII-111-900);

Ghar-rigward ta' l-ewwel rekwizit (“*eadem personae*”), ġie deċiż li m’hemmx ġudikat għal xi parti li tkun dehret fil-kawża fejn ġiet mogħtija dik is-sentenza, jekk dik il-parti tkun dehret fi kwalità diversa minn dik li fiha tidher fil-kawża sussegwenti (P.A. “Joseph Spiteri *pro et noe vs* Edoardo Busuttil *et*”, 23 ta’ Mejju, 1954, Vol. XXXVII-11-41);

Illi minn eżami mill-iżjed superfiċjali tas-sentenza ta’ l-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fl-istess ismijiet li kopja tagħha tinsab esibita (Dok. A), wieħed jista’ malajr jikkonkludi li dawn l-elementi ta’ l-eċċezzjoni ma jirrikorrux kollha fil-każ in diżamina;

F’din il-kawża, l-attriċi qiegħda titlob li l-konvenuti jiġu ddikjarati hatja ta’ disprezz lejn l-Awtorità ta’ din il-Qorti, bil-konsegwenti komminazzjoni tal-pieni kkontemplati mil-Liġi u dan għaliex minkejja li l-konvenuti b’sentenza fil-kawża li l-attriċi intavolat kontra tagħhom kienu ġew inibiti milli jiġġestixxu jew joperaw *restaurant* jew *take-away* mill-fond Flat 2, “*Shangrila*”, Birzebbugia Square, Birzebbuġa; liema sentenza kienet ġiet iddikjarata esegwibbli provvizorjament b’digriet tat-3 ta’ Diċembru, 1990, l-istess konvenuti reġġu bdew jiġġestixxu l-istess *restaurant* u *take-away* u baqġu joperaw hekk sal-lum;

Qabel ma intavolat din il-kawża però l-attriċi li, kif inġhad, kienet ġiet awtorizzata biex tesegwixxi provvizorjament is-sentenza fuq imsemmija, ippruvat tikkumbatti l-allegat aġir abbusiv tal-konvenuti, konsistenti fl-allegata ġestjoni ta’ l-imsemmi negozju billi harrket lill-istess konvenuti quddiem l-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell li kienet awtorizzat, kif inġhad, bid-digriet preċitat, l-esekuzzjoni provvizorja ta’ l-imsemmija

sentenza, u talbet lill-istess Onorabbli Qorti biex tikkundannhom għad-disprezz, eżattament kif qiegħda titlob bl-azzjoni odjerna;

Ġara iżda li l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell, bis-sentenza tagħha tat-28 ta' Jannar, 1991, ma laqgħetx it-talbiet ta' l-attriċi u kkonkludiet hekk: "B'dak id-digriet tat-3 ta' Diċembru, 1990 din il-Qorti ma ordnat xejn lill-konvenuti, iżda biss awtorizzat lill-attriċi biex tesegwixxi provvizorjament is-sentenza mogħtija mill-Onorabbli Qorti ta' l-ewwel istanza. Di fatti b'dak id-digriet is-sentenza ta' dik l-Onorabbli Qorti għet iddikjarata **esegwibbli** provvizorjament a tenur ta' l-artikolu 266(1) tal-Kapitolu 12. Għalhekk ma kien hemm ebda ordni ta' din il-Qorti li gie miksur mill-konvenuti. Għaldaqstant in-nuqqas tagħhom li jesegwixxu volontarjament is-sentenza tal-11 ta' Ottubru, 1990 ma jikkostitwix disprezz ta' din il-Qorti";

Għalhekk, fil-fehma ta' din il-Qorti, huwa ċar ħafna li l-applikazzjoni tar-regoli msemmija aktar 'il fuq għall-fatti speċje tal-każ għandhom iwasslu għat-teżi kuntrarja għal dik propunjata mill-konvenuti bl-eċċezzjoni tagħhom, peress illi l-iskop tat-talba odjerna mhux dak li jerggħu jinfetħu kwistjonijiet ġa definiti bis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell meta ntqal minnha li hija ma kienet emanat l-ebda ordni li gie miksur mill-konvenuti għaliex kull ma għamlet kien li bid-digriet tat-3 ta' Diċembru, 1990 kienet awtorizzat lill-attriċi biex tesegwixxi provvizorjament is-sentenza ta' din il-Qorti, iżda għall-kuntrarju biex din il-Qorti tikkundanna lill-konvenuti bħala ħatja ta' disprezz li l-attriċi tallega li kkomettew fil-konfront ta' din l-istess Qorti;

Illu, għalhekk, għad-domandi ta' l-attriċi mhux ta' ostakolu l-ġudikat fuq imsemmi;

Għal dawn il-motivi:

Tiċċad l-eċċezzjoni tar-“*res judicata*”; bl-ispejjeż kontra l-konvenuti.
